

Campus Obert

CUESTIONES DE
ACTUALIDAD
DESDE LA
ÓPTICA DE
EXPERTOS
UNIVERSITARIOS

COORDINACIÓN

Sebastià Serra i
BusquetsAntoni Vives
ReusRafel Puigserver
Pou (CEDOC-UIB)

► TEMA

Camp de batalla digital

El telèfon intel·ligent, un refugi personal per als adolescents, pot convertir-se en una arma de doble tall. Entre tots, adults i joves hem de fer un ús responsable de les xarxes socials sense caure en el ciberassetjament. I per fer-ho es requereix una alfabetització digital integral de tota la comunitat.

Quan el mòbil es converteix en arma

♦ Nerea Giménez Núñez *

els adolescents tenen un nou complement a la seva mà, un telèfon intel·ligent, un lloc que es transforma a la seva casa paral·lela i on poden ser, dir i fer el que ells vulguin, sense pensar que és una eina per al seu dia a dia, i veient-ho més aviat com un refugi personal. El problema d'això, és que arriba un moment en què aquest lloc paradisiac de llibertat incondicional es

transforma en un malson per a uns altres.

En un moment en què els més joves se senten insegurs i mancats d'eines, tenir una finestra que et permet sentir-te superior pot fer-te sentir un nou Déu, i utilitzar les xarxes socials per a ridiculitzar a persones que en molts casos no coneixen. Fer scroll a Tiktok aprofitant veure un element mínimament no normatiu per a insultar o humiliar a persones sense remordiment, mostrant el seu rostre amb la seva foto de perfil, demostrant així que estan convençuts que el seu món

digital és un lloc sense conseqüències reals.

No vull jutjar-los, l'adolescència és complicada i les emocions costa que no siguin desbordades. Però no haurien d'estar sols amb una eina que els deixa expressar tota la seva ràbia o odi a totes les persones que

desitgin.

El problema ja no és només que insultin, és que no saben emprar internet, i molts pares no acompanyen en aquest aprenentatge perquè no en saben. I el problema més greu, és que les persones que reben els insults, són altres adolescents que, a més de víctimes, són persones que no poden (ni tampoc és la seva obligació) tenir un rol d'educador.

Però tot això caldria replantejar-se el següent: Té un impacte un curs sobre internet als menors o necessitem eines a tota la comunitat perquè realment serveixi el que volem fer? La violència digital és estructural. Es necessita per això una formació integral, que ajudi a les famílies, el professorat i a les persones en general. Cal, doncs, actuar des de l'arrel, que és on resideix el problema.

* Graduada en Pedagogia (UIB)

► TEMA

La indomable veu de l'exili

Joan Oliver i Sallarès (Sabadell, 1899 - Barcelona, 1986), conegut com a Pere Quart fou un poeta, dramaturg, narrador, traductor, director literari i periodista català, que va fer de la paraula la seva trinxera i de l'exili el seu vers. Destaca la seva incommensurable aportació a la cultura catalana malgrat els embats de la història.

Pere Quart, poeta d'exili

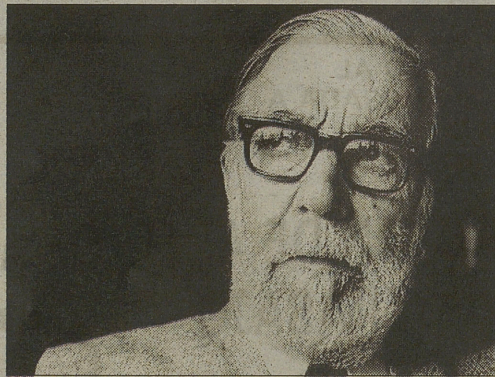
♦ Josep Maria Figueres *

Aquest juny passat feu quasi quaranta anys de la mort de l'escriptor sabadellenc Joan Oliver, conegut literàriament com a Pere Quart. El seu compromís amb el país el portà a significar-se durant la guerra per la República i per la seva cultura catalana amb poemes i treballant a la Institució de les Lle-

tres Catalanes. Feia poc havia publicat un llibre extraordinari *Les Decapitacions* i seguí fins a la mort el 1985 una molt rellevant producció de teatre, assaig, traducció, a més de poesia és clar que li valgué per a un gran reconeixement: el Premi d'Honor de les Lletres Catalanes.

Paga la fidelitat amb l'exili, vuit anys a Xile i en tornar el 1948 passà dos mesos i mig a la presó Model de Barcelona com a benvinguda franquista. Però continuà escrivint,

publicant i treballant per la seva cultura i sense afluixar. El seu testimoniatge és digne de recordar. Un dels seus poemes més coneguts, musicats, cantats i representats arreu per la seva gran força espiritual, són les corrandes de l'exili que sintetitzen, amb la força poètica incommensurable, l'exili del 1939.

Arranquen amb l'expressió del dolor d'un exili fet a peu: «Una nit de lluna plena / tramuntàrem la

carena, / lentament sense dir re... / Si la lluna feia el ple també el féu la nostra pena.» Al mig del poema aflora el dolor: «A Catalunya deixi / el dia de ma partida / mitja vida condormida; / l'altra meitat vingué amb mi / per no deixar-me sense vida.» I la contundència de l'estrofa final sintetitza el drama d'una generació que anhelava la llibertat i

la igualtat i es trobà amb la intolerància i la repressió.

Avui un museu a la Jonquera recorda aquest i altres testimonis d'un dolor col·lectiu de gran repercussió en el futur del país. La cloenda proclama: «Una esperança desfeta, / una recança infinita. / I una pàtria tan petita / que la somio completa.»

* Universitat Autònoma de Barcelona

► TEMA

Reflexió turística

La reivindicació d'un Museu d'Història del Turisme és un tema que fa anys ho han plantejat diferents persones i col·lectius. Avui està més que justificat aquest projecte, que serviria per conservar bona part del patrimoni turístic, per donar a conèixer la nostra història i per reflexionar sobre quin turisme volem per al futur.

I per a quan un Museu d'Història del Turisme?

♦ Antoni Vives Reus *

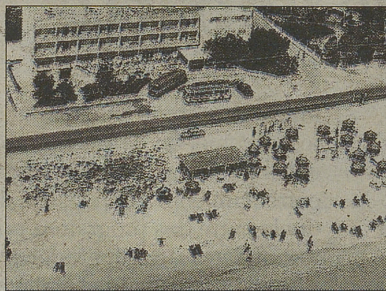

És clar que el turisme ha estat un dels principals elements de canvi del segle XX a les Illes Balears. És per això que seria del tot necessari recuperar la idea de crear un Museu d'Història del Turisme que reculli i difongui quines han estat les passes que s'han

seguit a cadascuna de les nostres illes. Sovint penso que una part de la societat desconeix aquesta part de la nostra història.

Caldria crear un museu d'història del turisme que servís com a centre d'interpretació, conservació i divulgació de tot allò que té a veure amb la llavors anomenada *industria de los forasteros*. Crida molt l'atenció que les Illes Balears encara no el tinguin.

D'altra banda, també ens trobam

que una part del patrimoni material està desapareixent i una altra corre el risc de fer-ho. Alguns arxius privats fins i tot ja s'han perdut i d'altres hi ha dubtes sobre el seu futur. Seria del tot necessari tenir un museu que vetllés i tingués cura de tot allò que ha format part de la nostra història.

Coneixem la història del Gran Hotel de Palma? I la feina desenvolupada pel Foment del Turisme de Mallorca? I del ja desaparegut Foment del Turisme de Menorca? I el Foment del Turisme d'Eivissa i

Formentera? I la visió i iniciativa que tengueren determinades persones a títol individual? Sabem com va néixer realment la Platja de Palma? Quines foren les primeres urbanitzacions turístiques? Coneixem les principals campanyes de promoció organitzades? I tota la tasca enfocada a promoure un turisme cultural? I la visió del paisatge? Ben segur que conèixer la nostra història, els relats i també les anècdotes ens ajudaria a comprendre moltes coses.

En el context actual que ens plantejam el turisme que volem per al futur, un museu d'aquestes característiques que permeti conèixer, reflexionar i obtenir una visió crítica de quins són els principals reptes de futur, ben segur que seria un atractiu i oferiria llum a molts de dubtes que tenim actualment.

* Professor de Didàctica de Ciències Socials del CESAG - UP Comillas